

Kıyı Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 1.12.1984 Sayı : 18592)

Kanun No.
3086

Kabul tarihi
27 . 11. 1984

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanun, deniz, tabii ve sunî göl ve akarsu kıyıları ile bu yerlerin etkisinde olan ve devamı niteliğinde bulunan sahil şeritlerinde, bu yerlerin özelliklerini gözeterek koruma ve kullanma esaslarını tespit etmek amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun, deniz, tabii ve sunî göller ve akarsu kıyıları ile sahil şeritlerini ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkân ve şartlarına ait esasları kapsar.

İstisnalar

MADDE 3. — Özel kanunlar uyarınca belirlenmiş veya belirlenecek yerler ile askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekât ve savunma amaçlı yerlerde özel kanun hükümlerine uyulur.

Tanımlar

MADDE 4. — Bu Kanunda geçen deyimlerden;

Kıyı Çizgisi : Deniz, tabii ve sunî göl ve akarsularda, taşkın durumları dışında, suyun karaya değdiği noktaların birleşmesinden oluşan çizgiyi,

Kıyı Kenar Çizgisi : Deniz, tabii ve sunî göl ve akarsularda kıyı çizgisinden sonra kara yönünde devam eden, su hareketlerinin oluşturduğu kumluk, çakıllık, taşlık, sazlık, bataklık alanın tabii sınırını,

Kıyı : Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasındaki alanı,

Sahil Şeridi : Kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde, imar planlı yerlerde yatay olarak en az 10 metre, diğer yerlerde en az 30 metre genişliğindeki alanı,

Dar Kıyı : Kıyı kenar çizgisinin kıyı çizgisi ile çakışmasını, ifade eder.

Genel esaslar

MADDE 5. — Kıyılar ile ilgili genel esaslar aşağıda belirtilmiştir :

Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Kıyılar, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır.

Kıyı ve sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.

Kıyıda ve sahil şeridinde planlama ve uygulama yapılabilmesi için kıyı kenar çizgisinin tespiti zorunludur.

Ancak, kıyı kenar çizgisinin tespit edilmediği bölgede yapılanma talebi vukuunda talep tarihini takip eden üç ay içinde kıyı kenar çizgisinin tespiti mecburidir.

Plan kararı ile doldurulan ve tahkimat yapılan kıyıda meydana gelen değişiklik sebebi ile kıyı kenar çizgisi yeniden tespit edilir.

Kıyıda yapı

MADDE 6. — Kıyıda ancak plan kararıyla, deniz, tabii ve suni göl ve akarsuların kamu yararına kullanılmasını kolaylaştırmak veya kıyıyı korumak amacıyla yönelik olan yapı ve tesisler, faaliyetlerinin özellikleri gereği tersane, fabrika, santral, su ürünlerine dayalı sanayi tesisleri, gemi sökme yeri ve sair kıyıda yapılması zorunlu tesisler ile eğitim, spor veya turizm amaçlı tesisler yapılabilir.

Bu yapı ve tesisler yapım amaçları dışında kullanılamaz ve eğitim tesisleri ile spor veya turizm amaçlı yapılanmalarda kıyı geçişi engellenecek şekilde kapatılamaz.

Kamu önceliği olan yerler dışında plan kararları ile özel yapılanmalara da izin verilebilir. Bu plan kararları Bakanlar Kurulunca onaylanmadan tatbik edilemez. Ancak bu tür yapılanmalarda da kıyı geçişi engellenecek şekilde kapatılamaz.

Doldurma ve kurutma yoluyla arazi kazanma

MADDE 7. — Kamu yararının gerektirdiği hallerde deniz, göl ve akarsu doldurma ve kurutma suretiyle elde edilmek istenen yerler hakkında önce planlama yönünden ilgili idare kanalı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığının uygun görüşü alınır. Doldurma ve kurutma işlemleri yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yapılır. Bu yerler için yapılacak planlar hakkında İmar Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, bu planlar Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından tasdik edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kıyı Kenar Çizgisi ve Sahil Şeridi

Kıyı kenar çizgisinin tespiti

MADDE 8. — Kıyı kenar çizgisi, valiliklerce oluşturulacak 5 kişilik bir komisyonca tespit edilir. Bu komisyonun en az iki üyesinin kamu görevlileri arasında ve biri mimar veya inşaat mühendisi, biri jeolog veya harita mühendisi olması şarttır. Komisyonun teşekkülü, çalışma usul ve esasları Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

Sahil şeridi

MADDE 9. — Sahil şeridi, kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde imar planı olan yerlerde 10 metreden, diğer yerlerde 30 metreden az olamaz.

Dar kıyı

MADDE 10. — Kıyı kenar çizgisinin tespitinde kıyı kenar çizgisinin kıyı çizgisi ile çakışması ve bu suretle kıyının fiilen ortadan kalkmış olması durumunda, sahil şeridinde yapılacak toplumun yararlanmasına ayrılan yapıların kıyı çizgisine en fazla yaklaşma mesafeleri 9 uncu maddeye aykırı olamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıyı ve Sahil Şeridinde Planlama ve Yapılanma

Kıyıda ve sahil şeridinde planlar

MADDE 11. — Kıyıda ve sahil şeridindeki planlar bu Kanun hükümlerine aykırı olamaz. Bu yerlerde düzenlenen planlar imar mevzuatına göre onaylanarak kesinleşir.

Kıyıda yapılanma ve izin belgesi

MADDE 12. — 6 ncı madde hükümlerine göre kıyıda yapılacak yapılar için Maliye ve Gümrük Bakanlığınca gerekli tahsis belgesi verilir.

Yapı ruhsatı verilmesinde ayrıca tapu aranmaz.

Ancak, tersane, fabrika, santral, su ürünlerine dayalı sanayi tesisi, gemi sökme yerleri gibi kıyıda yapılması zorunlu tesisler için kullanılan ve kıyıda kalan arazi Hazine adına tapuya tescil edilir.

Tapuya şerh verilmesi

MADDE 13. — Sahil şeridinde toplumun yararlanmasına ayrılan yerlerde yapılanma izni verilebilmesi için bu niteliğin tapu kütüğünün beyanlar hanesine işlenmesi mecburidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Kontrol, Ceza ve Çeşitli Hükümler

Kontrol

MADDE 14. — Bu Kanun hükümlerine göre kontrol; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında ise, valilikçe yürütülür. İlgili bakanlıkların teftiş ve kontrol yetkileri saklıdır.

İmar mevzuatına aykırı yapı

MADDE 15. — Ruhsatsız, ruhsat ve eklerine aykırı yapılar ile ruhsat alınması zorunlu olmayan yapılar hakkında İmar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Ceza hükümleri

MADDE 16. — Bu Kanun hükümlerine aykırı yapılanmalarda İmar Kanununun ilgili ceza hükümleri uygulanır.

Beşinci maddenin beşinci fıkrasına göre sahil şeridinin süresi içerisinde tespit edilmemesinde suçlu görülen komisyon üyeleri Devlet memurları gibi cezalandırılırlar.

Yönetmelik

MADDE 17. — Bu Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik, kanunun yayımından itibaren 3 ay içinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanır.

Önce tespit edilen kıyı kenarları

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önceki mevzuata göre tespit edilmiş kıyı kenar çizgileri geçerlidir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 1972 yılından önce kıyıda doğmuş özel mülkiyete konu yapılar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuata ve imar planına uygun olarak yapılan yapılar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkrada sözü edilen yapılara eklenti yapılamaz. Ancak bu yapıların herhangi bir sebeple yıkılması halinde 6 ncı madde hükümlerine göre yapılanmaya izin verilir.

Kıyı ve sahil şeridinde Hazineye ait arazi ve arsalar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler üzerinde gerçek ve tüzel kişiler tarafından 1 Ekim 1983 tarihinden önce izinsiz ve kaçak olarak inşa edilen liman, iskele, rıhtım, balıkçı barınağı ve dayanma duvarları gibi kıyıda bulunması zorunlu tesisler ile sanayi

ve turizm tesislerinden ilgili Bakanlıklarca millî ekonomiye katkısı veya kamu yararı olduğu kararlaştırılanlar hakkında 12 nci madde hükümleri uygulanır. Bu arsa ve araziler, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca, kullananlara veya tesis sahiplerine kiraya verilebilir.

Yürürlük

MADDE 18. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR
Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
8	27	305
	30	491,506:529,532,533:539

I - Gerekçeli 192 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisi Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/625.